

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 1. august 2022
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0222(NLE)

11712/22
ADD 1

COASI 116	AGRI 350
ASIE 54	TRANS 520
CFSP/PESC 1056	ENV 787
RELEX 1076	ENER 388
COHOM 85	ECOFIN 793
CONOP 69	EDUC 282
COTER 200	CULT 80
WTO 136	CLIMA 389
JAI 1079	MIGR 228
DEVGEN 158	ASEM 19

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	1. august 2022
Saaja:	Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 354 final Annex
Teema:	Lisa järgmise dokumendi juurde: Ettepanek: nõukogu otsus ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Malaisia valitsuse vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu Euroopa Liidu nimel allakirjutamise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 354 final Annex.

Lisatud: COM(2022) 354 final Annex

Brüssel, 1.8.2022
COM(2022) 354 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: Nõukogu otsus

ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Malaisia valitsuse vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu Euroopa Liidu nimel allakirjutamise kohta

LISA

ÜHELTL POOLT EUROOPA LIIDU
JA SELLE LIIKMESRIIKIDE
NING TEISELT POOLT
MALAISIA VALITSUSE VAHELINE
PARTNERLUSE JA KOOSTÖÖ
RAAMLEPING

EUROOPA LIIT, edaspidi „liit“ või „EL“,

ning

BELGIA KUNINGRIIK,

BULGAARIA VABARIIK,

TŠEHHI VABARIIK,

TAANI KUNINGRIIK,

SAKSAMAA LIITVABARIIK,

EESTI VABARIIK,

IIRIMAA,

KREEKA VABARIIK,

HISPAANIA KUNINGRIIK,

PRANTSUSE VABARIIK,

HORVAATIA VABARIIK,

ITAALIA VABARIIK,

KÜPROSE VABARIIK,

LÄTI VABARIIK,

LEEDU VABARIIK,

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIK,

UNGARI,

MALTA VABARIIK,

MADALMAADE KUNINGRIIK,

AUSTRIA VABARIIK,

POOLA VABARIIK,

PORTUGALI VABARIIK,

RUMEENIA,

SLOVEENIA VABARIIK,

SLOVAKI VABARIIK,

SOOME VABARIIK,

ROOTSI KUNINGRIIK,

Euroopa Liidu liikmesriigid, edaspidi „liikmesriigid“,

ühelt poolt

ning

MALAISIA VALITSUS, edaspidi „Malaisia“,

teiselt poolt,

edaspidi eraldi „lepinguosaline“ või koos „lepinguosalised“,

VÕTTES ARVESSE lepinguosaliste traditsioonilisi sõprussidemeid ning neid ühendavaid tihedaid ajaloolisi, poliitilisi ja majanduslikke sidemeid,

PÕÖRATES erilist tähelepanu nende vastastikuse suhte laiahaardelisusele,

ARVESTADES, et käesolev leping moodustab osa nendevahelisest ulatuslikumast ja järjepidevast suhtest, mis toimib kokkulepete kaudu, mille osalised mõlemad on,

TUNNISTADES sallivuse, tunnustamise ja vastastikuse austuse väärtust mitmekesisel ja mitmetahulises rahvusvahelises kogukonnas, ning tunnistades mõõdukuse olulisust,

KINNITADES VEEL KORD lepinguosaliste otsust järgida demokraatia põhimõtteid ja inimõigusi, mis on sätestatud inimõiguste ülddeklaratsioonis ja muudes lepinguosaliste suhtes kohaldatavates asjaomastes rahvusvahelistes inimõigusi käsitlevates dokumentides,

KINNITADES VEEL KORD oma otsust järgida õigusriigi ja hea valitsemistava põhimõtteid ning soovi edendada oma rahvaste majanduslikku ja sotsiaalset arengut, järgides seejuures kestliku arengu põhimõtet ja keskkonnakaitse nõudeid,

SOOVIDES tugevdada koostööd rahvusvahelise stabiilsuse, õiguse ja julgeoleku valdkonnas, mis on kestliku sotsiaalse ja majandusliku arengu edendamise, vaesuse kaotamise ja Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni (edaspidi „ÜRO“) Peaassamblee resolutsiooniga 70/1 (2015) „Muudame maailma: säästva arengu tegevuskava aastaks 2030“ ÜRO säästva arengu tippkohtumisel 25. septembril 2015 heaks kiidetud säästva arengu tegevuskava 2030 (edaspidi „2030. aasta tegevuskava“) edendamise peamine eeltingimus,

PIDADES terrorismi ohuks ülemaailmsele julgeolekule ning soovides süvendada omavahelist dialoogi ja koostööd terrorismi vastu võitlemise valdkonnas kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu asjakohaste dokumentidega, eelkõige ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1373 (2001),

VÄLJENDADES pühendumust kõikide terrorismi vormide ennetamisele ja nende vastu võitlemisele ning tõhusate rahvusvaheliste vahendite kasutuselevõtmisele eesmärgiga tagada terrorismi väljajuurimine,

TUNNISTADES, et terrorismi vastu võitlemiseks võetud meetmed peavad olema kooskõlas lepinguosaliste rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustustega, eelkõige rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja humanitaarõigusega,

KINNITADES VEEL KORD, et kõige raskemad rahvusvahelisele üldsusele muret tekitavad kuriteod ei tohi jääda karistamata, ning käsitades rahvusvahelisi kriminaalkohtuid, sealhulgas Rahvusvahelist Kriminaalkohut rahvusvahelise rahu ja õiguse oluliste tagajatena,

JAGADES ühist seisukohta, et massihävitusrelvade ja nende kandevahendite levik kujutab endast suurt ohtu rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule, ning soovides süvendada dialoogi ja koostööd kõnealuses valdkonnas,

TUNNISTADES, et tavarelvade kontrollimatu liikumine ohustab rahvusvahelist ja piirkondlikku rahu, julgeolekut ja stabiilsust, ning tunnistades vajadust teha koostööd tavarelvade vastutustundliku üleandmise tagamiseks ning selleks, et tõkestada ebaseaduslikku kauplemist väike- ja kergrelvade ja nende laskemoonaga,

TUNNUSTADES Euroopa Majandusühenduse ja Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEANi) liikmesriikide Indoneesia, Malaisia, Filipiinide, Singapuri ja Tai vahel 7. märtsil 1980. aastal sõlmitud koostöölepingu ja järgnevate ühinemisprotokollide tähtsust,

TUNNUSTADES lepinguosaliste vaheliste olemasolevate suhete tugevdamise tähtsust, et tihendada nendevahelist koostööd ja kindlustada nende ühist tahet süvendada ja mitmekesistada oma suhteid vastastikust huvi pakkuvates valdkondades,

VÄLJENDADES pühendumust kestliku arengu kõigi aspektide edendamisele, sealhulgas keskkonnakaitsele ning tõhusale koostööle kliimamuutustega võitlemisel,

VÄLJENDADES pühendumust edendada rahvusvaheliselt tunnustatud töö- ja sotsiaalnorme,

RÕHUTADES rändealase koostöö tugevdamise olulisust,

MÄRKIDES, et kui lepinguosalisel otsustavad käesoleva lepingu raames sõlmida vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala hõlmavaid erilepinguid, mille Euroopa Liit võib sõlmida vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotisele, on sellised lepingud Iirimaa suhtes siduvad ainult juhul, kui Euroopa Liit koos Iirimaaga teatavad samaaegselt Malaisiale oma varasematest kahepoolsetest suhetest lähtuvalt, et sellised lepingud on muutunud Iirimaa kui ELi osa suhtes siduvaks, kuna Iirimaaad käsitatakse Euroopa Liidu osana kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolliga nr 21 Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes. Ka edaspidised liidu sisemeetmed, mida võidakse võtta käesoleva lepingu rakendamiseks vastavalt eespool osutatud V jaotisele, on Iirimaa suhtes siduvad ainult juhul, kui Iirimaa on teatanud oma kavatsusest sellistes meetmetes osaleda või neid aktsepteerida vastavalt protokollile nr 21. Märkides samuti, et sellised tulevased lepingud või nendega seotud liidu sisemeetmed kuuluvad nimetatud aluslepingutele lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga nr 22 kohaldamisalasse,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

I JAOTIS

LAAD JA KOHALDAMISALA

ARTIKKEL 1

Koostöö alus

1. Demokraatia põhimõtetest ja põhilistest inimõigustest kinnipidamine, nagu need on sätestatud inimõiguste ülddeklaratsioonis ja muudes lepinguosaliste suhtes kohaldatavates rahvusvahelistes inimõigusi käsitlevates dokumentides, ning õigusriigi põhimõtete järgimine toetab mõlema lepinguosalise sise- ja välispoliitikat ning moodustab käesoleva lepingu olulise osa.
2. Lepinguosalised kinnitavad oma ühiseid väärtusi, nagu need on väljendatud ÜRO põhikirjas.
3. Lepinguosalised kinnitavad oma otsust edendada kestlikku arengut, teha koostööd kliimamuutustest ja üleilmastumisest tulenevate probleemide lahendamisel ning aidata saavutada rahvusvaheliselt kokku lepitud arengueesmärgid, eelkõige tugevdada 2030. aasta tegevuskava raames uuendatud üleilmset arengupartnerlust.
4. Lepinguosalised kinnitavad veel kord, et jäävad kindlaks hea valitsemistava põhimõttele selle kõigis aspektides.
5. Käesoleva lepingu rakendamise aluseks on dialoogi, vastastikuse lugupidamise, võrdse partnerluse, konsensuse ja rahvusvahelise õiguse põhimõtetest kinnipidamine.

6. Lepinguosalised nõustuvad, et käesoleva lepingu raames koostööd tehes rakendatakse nende vastavaid õigusnorme ja strateegiaid.

ARTIKKEL 2

Koostöö eesmärgid

Lepingu eesmärk on luua lepinguosaliste vahel tugev partnerlus ning tihendada ja edendada koostööd vastastikust huvi pakkuvates küsimustes, võttes seejuures arvesse ühiseid väärtusi ja põhimõtteid.

II JAOTIS

KAHEPOOLNE, PIIRKONDLIK JA RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

ARTIKKEL 3

Koostöö piirkondlike ja rahvusvaheliste foorumite ning organisatsioonide raames

1. Lepinguosalised vahetavad arvamusi ja teevad koostööd selliste piirkondlike ja rahvusvaheliste foorumite ja organisatsioonide raames nagu ÜRO ning asjakohased ÜRO allasutused, ELi-ASEANi dialoog, ASEANi piirkondlik foorum, Aasia-Euroopa kohtumine (ASEM), ÜRO kaubandus- ja arengukonverents ja Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO).

2. Lepinguosalised nõustuvad ka edendama käesoleva lepinguga hõlmatud valdkondades koostööd eksperdirühmade, akadeemiliste ringkondade, valitsusväliste organisatsioonide ning meedia vahel. Selline koostöö võib eelkõige hõlmata seotud koolituste, õpikodade, seminaride ja konverentside korraldamist, ekspertide vahetamist, uuringuid ja muud lepinguosaliste vahel kokku lepitud tegevust.

ARTIKKEL 4

Piirkondlik ja kahepoolne koostöö

Igas valdkonnas, kus toimub käesoleva lepingu kohane dialoog ja koostöö, ning tõstes esile ELi ja Malaisia vahelise koostöö küsimusi, võivad lepinguosalisel teha vastastikusel kokkuleppel koostööd ja rakendada meetmeid piirkondlikul tasandil või korraga mõlemal tasandil, võttes arvesse asjaomase piirkondliku rühmituse otsustusprotsessi. Asjakohast raamistikku valides püüavad lepinguosalisel suurendada kõigile huvitatud isikutele avaldatavat mõju ja nende osalust, kasutades seejuures olemasolevaid vahendeid parimal võimalikul viisil ning kindlustades nende koostööla muude meetmetega.

III JAOTIS

KOOSTÖÖ RAHVUSVAHELISE RAHU, JULGEOLEKU JA STABIILSUSE VALDKONNAS

ARTIKKEL 5

Terrorismi tõkestamine

Lepinguosalised kinnitavad veel kord, et oluline on terrorismi ennetada ja seda tõkestada, austades seejuures täielikult ÜRO põhikirja, õigusriigi ja rahvusvahelise õiguse põhimõtteid, sealhulgas kohaldatavat rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja humanitaarõigust, ning võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsioonidega 62/272 (2008) ja 64/297 (2010) muudetud ÜRO Peaassamblee resolutsioonis 60/288 (2006) sisalduvat ÜRO üleilmset terrorismivastast strateegiat. Lepinguosalised lepivad sellises raamistikus kokku, et teevad terroriaktide ärahoidmisel ja nende toimepanemise tõkestamisel koostööd, seda eelkõige

- (a) ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide 1267 (1999), 1373 (2001) ja 1822 (2008) ning teiste asjakohaste ÜRO resolutsioonide rakendamise ning muude asjaomaste rahvusvaheliste konventsioonide ja dokumentide ratifitseerimise ja rakendamise raames;
- (b) vahetades teavet terrorirühmituste ja nende tugivõrgustike kohta kooskõlas rahvusvahelise ja siseriikliku õigusega;

- (c) vahetades seisukohti terrorismi ja terroriaktide õhutamise tõkestamise vahendite ja meetodite asjus, sealhulgas tehnilistes küsimustes ja koolituse aspektides, ning vahetades terrorismi ennetamise kogemusi;
- (d) tehes koostööd rahvusvahelise konsensuse süvendamiseks terrorismi ja selle rahastamise tõkestamisel ning asjakohase normatiivse raamistiku raames, ja püüdes võimalikult kiiresti jõuda kokkuleppele rahvusvahelise terrorismivastase võitluse laiaulatusliku konventsiooni suhtes, et täiendada ÜRO olemasolevaid ja muid kohaldatavaid rahvusvahelisi terrorismivastaseid dokumente;
- (e) toetades ÜRO liikmesriikide vahelist koostööd, et tõhusalt rakendada ÜRO üleilmset terrorismivastast strateegiat kõigi asjakohaste vahendite abil;
- (f) rakendades ja süvendades oma koostööd võitluses terrorismi vastu ELi ja ASEANi dialoogi ning ASEMi raames;
- (g) vahetades parimat tava terrorismi ärahoidmise ja tõkestamise valdkonnas.

ARTIKKEL 6

Rahvusvahelisele üldsusele muret tekitavad rasked kuriteod

1. Lepinguosalised kinnitavad veel kord, et kõige raskemad rahvusvahelisele üldsusele tervikuna muret tekitavad kuriteod ei tohi jääda karistamata ning nende kuritegude vastu võitlemiseks tuleb siseriiklikul või rahvusvahelisel tasandil võtta meetmeid vastavalt lepinguosaliste asjaomastele õigusaktidele ja kehtivatele rahvusvaheliste kohustustele. Need meetmed võivad sisaldada diplomaatilisi, humanitaarseid või muid rahumeelseid vahendeid, aga ka rahvusvaheliste kriminaalkohtute kaasamist.
2. Lepinguosalised käsitavad rahvusvahelisi kriminaalkohtuid, sealhulgas Rahvusvahelist Kriminaalkohtut, rahvusvahelise rahu ja õiguse oluliste tagajatena.
3. Lepinguosalised kinnitavad taas, et on oluline teha kõnealuste kohtutega koostööd vastavalt lepinguosaliste asjaomastele õigusaktidele ja kehtivatele rahvusvaheliste kohustustele.
4. Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi üldkehtivuse edendamisel.

ARTIKKEL 7

Massihävitusrelvad

1. Lepinguosalised kinnitavad veel kord eesmärgi tõhustada massihävitusrelvi käsitlevat rahvusvahelist korda. Lepinguosalised on seisukohal, et massihävitusrelvade ja nende kandevahendite levik nii riiklikul kui ka muul tasandil on üks suurimaid ohte rahvusvahelisele stabiilsusele ja julgeolekule. Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad koostööd stabiilsuse ja julgeoleku tagamiseks ja annavad sellesse oma panuse, tagades desarmeerimist ja massihävitusrelvade leviku tõkestamist käsitlevate rahvusvaheliste lepingute ning muude kokkulepete ja ÜRO põhikirja kohaste rahvusvaheliste kohustuste täieliku täitmise ja rakendamise riiklikul tasandil. See säte on käesoleva lepingu oluline osa.

2. Lisaks sellele lepivad lepinguosalised kokku, et teevad koostööd massihävitusrelvade leviku tõkestamist ja desarmeerimist käsitleva rahvusvahelise korra tõhustamiseks ja annavad sellesse oma panuse järgmise tegevuse kaudu:

- (a) võttes vajaduse korral meetmeid kõigi muude, massihävitusrelvi käsitlevate rahvusvaheliste dokumentide allakirjutamiseks, ratifitseerimiseks või nendega ühinemiseks ja nende täielikuks rakendamiseks, ning edendades nende üldist järgimist;
- (b) rakendades ja arendades edasi tõhusat riiklikku ekspordikontrolli süsteemi massihävitusrelvadega seotud kauba ekspordi ja transiidi kontrollimiseks, sealhulgas massihävitusrelvadega seotud kahesuguse kasutusega tehnoloogia lõppkasutuse jälgimiseks, ning kehtestades ekspordikontrolli eeskirjade rikkumise eest tõhusad karistused;

(c) edendades kehtivate mitmepoolsete lepingute ülemaailmset vastuvõtmist ja täielikku rakendamist.

3. Lepinguosalised tunnistavad, et ekspordikontrolli rakendamine ei tohiks takistada rahvusvahelist koostööd materjalide, seadmete ja tehnoloogia kasutamisel rahumeelsetel eesmärkidel, aga rahumeelse kasutamise ettekäändel ei tohiks massihävitusrelvade levitamist jätkata.

4. Lepinguosalised lepivad kokku korrapärase poliitilise dialoogi pidamises eespool nimetatud meetmete toetamiseks ja tugevdamiseks. Selline dialoog võib toimuda piirkondlikul tasandil.

ARTIKKEL 8

Tavarelvad

1. Lepinguosalised peavad tähtsaks riiklikke kontrollisüsteeme, mida kasutatakse tavarelvade vahendamise suhtes kooskõlas kehtivate rahvusvaheliste normidega. Lepinguosalised tunnistavad, et sellise kontrolli tegemine vastutustundlikul viisil on tähtis, sest selle kaudu toetatakse rahvusvahelist ja piirkondlikku rahu, julgeolekut ja stabiilsust ning aidatakse vähendada inimeste kannatusi ja ennetada tavarelvade kõrvaesuunamist.

2. Lepinguosalised tunnistavad, et väike- ja kergrelvade, sealhulgas nende laskemoona ebaseaduslik tootmine, vahendamine ja levitamine, samuti nende ülemäärane kogunemine, puudulik haldamine, ebapiisavalt turvatud varud ja kontrollimatu levik ohustavad endiselt suurel määral rahu ja rahvusvahelist julgeolekut.

3. Lepinguosalised nõustuvad järgima ja täielikult täitma asjaomaseid kohustusi, et võidelda väike- ja kergrelvade ning nende laskemoonaga ebaseadusliku kauplemise vastu vastavalt kehtivatele rahvusvahelistele lepingutele ja ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidele, ning kohustusi muude kõnealuses valdkonnas kohaldatavate rahvusvaheliste dokumentide raamistikus, näiteks väike- ja kergrelvade salakaubanduse kõikide aspektide ennetamist, tõkestamist ja likvideerimist käsitleva ÜRO tegevusprogrammi raames.

4. Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad kahepoolset, piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil koostööd tavarelvade vastutustundliku üleandmise tagamiseks ning väike- ja kergrelvadega, sealhulgas nende laskemoonaga ebaseadusliku kauplemise tõkestamiseks. Lepinguosalised lepivad kokku, et koordineerivad jõupingutusi, millega reguleerida või tõhusamalt reguleerida tavarelvade rahvusvahelist kaubandust ning ennetada, tõkestada ja likvideerida ebaseaduslikku relvakaubandust. Lepinguosalised lepivad ka kokku, et lisavad tavarelvadega seotud küsimused käimasolevasse regulaarsesse poliitilisse dialoogi.

ARTIKKEL 9

Mõõdukus

1. Lepinguosalised lepivad kokku teha koostööd, et edendada mõõdukust dialoogide raames vastastikust huvi pakkuvate küsimuste lahendamisel.

2. Lepinguosalised lepivad kokku, et rõhutavad sobivatel juhtudel mõõdukuse väärtust piirkondlikel ja rahvusvahelistel foorumitel.

3. Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad koostööd mõõdukuse edendamisel, sealhulgas lihtsustades ja toetades asjakohaseid meetmeid ning vahetades parimat tava, teavet ja kogemusi.

IV JAOTIS

KOOSTÖÖ KAUBANDUSE JA INVESTEERINGUTE VALDKONNAS

ARTIKKEL 10

Üldpõhimõtted

1. Lepinguosalised peavad dialoogi kaubandus- ja investeerimisküsimustes eesmärgiga tugevdada ja edendada mitmepoolset kaubandussüsteemi ning omavahelist kahepoolset kaubandust.
2. Selleks teevad lepinguosalised koostööd muu hulgas kaubanduse ja investeeringute valdkonnas, püüeldes omavahelise vabakaubanduslepingu sõlmimise suunas. Selline leping on erikokkulepe artikli 52 lõike 2 tähenduses.
3. Lepinguosalised võivad soovida arendada oma kaubandus- ja investeerimissuhteid dialoogi, koostöö ja kokkulepitud algatuste kaudu, käsitledes muu hulgas artiklites 11–17 osutatud valdkondi.

ARTIKKEL 11

Sanitaar- ja fütosanitaarküsimused

1. Lepinguosaliselised teevad koostööd sanitaar- ja fütosanitaarküsimustes, et kaitsta inimeste, loomade ja taimede elu ja tervist lepinguosaliste territooriumil.
2. Lepinguosaliselised peavad aru ja vahetavad teavet oma vastavate meetmete kohta, mis on kindlaks määratud WTO sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete rakendamise lepingus, rahvusvahelises taimekaitsekonventsioonis, Maailma Loomatervishoiu Organisatsioonis ja *codex alimentarius*'e komisjonis.
3. Lepinguosaliselised lepivad kokku, et teevad koostööd suutlikkuse suurendamiseks sanitaar- ja fütosanitaarküsimustes. Sellist suutlikkuse suurendamist kohandatakse lepinguosaliste vajadustele, et aidata lepinguosalistel järgida teineteise sanitaar- ja fütosanitaarraamistikku.

ARTIKKEL 12

Tehnilised kaubandustõkked

Lepinguosaliselised edendavad rahvusvaheliste standardite kasutamist ning teevad koostööd ja vahetavad teavet standardite, tehniliste normide ja vastavushindamise menetluste kohta, eriti WTO tehniliste kaubandustõkete lepingu raames.

ARTIKKEL 13

Toll

Suurendamaks rahvusvahelise kaubanduse turvalisust ja ohutust ning tagamaks tasakaalustatud lähenemisviisi kaubanduse soodustamise ning pettuste ja eeskirjade eiramise vastu võitlemise vahel, jagavad lepinguosalisel kogemusi ja uurivad võimalusi järgmistes valdkondades:

- (a) lihtsustada impordi-, ekspordi- ja muid tollimenetlusi;
- (b) luua vastastikuse haldusabi mehhanisme;
- (c) tagada tolli- ja kaubanduseeskirjade läbipaistvus;
- (d) arendada tollikoostööd;
- (e) püüda lähendada oma seisukohti ja võtta ühismeetmeid asjakohaste rahvusvaheliste algatuste, sealhulgas kaubanduse lihtsustamise algatuste raames.

ARTIKKEL 14

Investeeringud

Lepinguosalised soodustavad suuremat investeeringute voogu, luues vastastikuste investeeringute jaoks atraktiivse ja stabiilse keskkonna, mille aluseks on järjekindel dialoog eesmärgiga parandada vastastikust mõistmist ja koostööd investeerimisküsimustes, uurida investeeringuvoogude soodustamiseks mehhanisme ning edendada investorite jaoks stabiilse, läbipaistva, avatud ja diskrimineerimisest hoiduva investeerimiskorra kehtestamist.

ARTIKKEL 15

Konkurentsipoliitika

1. Lepinguosalised edendavad konkurentsieeskirjade tõhusat kohaldamist ning võivad teha sellega seonduvat koostööd, võttes arvesse läbipaistvust ning õiglast menetlemist, et tagada teineteise turgudel tegutsevatele ettevõtjate jaoks kindlus.
2. Lepinguosalised võtavad konkurentsipoliitika valdkonnas tehnilise koostööga seotud meetmeid, tingimusel et lepinguosaliste koostöökavades ja -programmides on selliste meetmete jaoks olemas rahalised vahendid.

ARTIKKEL 16

Teenused

Lepinguosalised alustavad järjepidevat dialoogi, mille eesmärk on eelkõige vahetada teavet teineteise regulatiivse keskkonna kohta, hõlbustada juurdepääsu teineteise turgudele, sealhulgas e-kaubanduse kaudu, parandada kapitali ja tehnoloogia kättesaadavust ning edendada teenuskaubandust mõlema piirkonna vahel ja kolmandate riikide turgudel.

ARTIKKEL 17

Intellektuaalomandi õigused

1. Lepinguosalised kinnitavad veel kord, et omistavad suurt tähtsust intellektuaalomandi õiguste, sealhulgas geograafiliste tähiste kaitsele, ning kumbki lepinguosaline kohustub kehtestama asjakohased meetmed, millega tagatakse selliste õiguste piisav, tasakaalustatud ja tõhus kaitse ja õiguskaitse, eelkõige seoses intellektuaalomandi õiguste rikkumisega, vastavalt rahvusvahelistele normidele, mida nende suhtes kohaldatakse. Intellektuaalomandi õiguste kaitse ja nende õiguskaitse tagamine peaks aitama edendada tehnoloogilisi uuendusi, soodustada tehnosiiret ja tehnoloogia levikut ning võimaldada tehnoloogiliste teadmiste loojatel ja kasutajatel saada vastastikust kasu viisil, mis soodustab sotsiaalset ja majanduslikku heaolu ning õiguste ja kohustuste tasakaalustatust.

2. Lepinguosalised võivad vahetada teavet ja jagada kogemusi järgmistes küsimustes:

- (a) intellektuaalomandi õigustega seotud tavad, nende õiguste edendamine, levitamine, kooskõlastamine, haldamine, ühtlustamine ja kaitse;
- (b) intellektuaalomandi õiguste tulemuslik kohaldamine, kasutamine ja turustamine;
- (c) intellektuaalomandi õiguskaitse tagamine, sealhulgas piiril võetavad meetmed.

3. Lepinguosalised teevad koostööd vastastikust huvi pakuva intellektuaalomandi kaitse valdkonnas, et intellektuaalomandit tulemuslikult kaitsta, kasutada ja turustada, toetudes oma kogemustele, ning edendavad sellega seotud teadmiste levitamist.

V JAOTIS

KOOSTÖÖ JUSTIITS- JA JULGEOLEKUKÜSIMUSTES

ARTIKKEL 18

Õigusriigi põhimõtte ja õiguskoostöö

1. Lepinguosalisel pööravad eriti suurt tähelepanu õigusriigi põhimõtte tugevdamisele.
2. Lepinguosalisel teevad koostööd kõigi asjaomaste institutsioonide, sealhulgas kohtusüsteemi tugevdamiseks.
3. Lepinguosaliste õiguskoostöö hõlmab muu hulgas teabevahetust õigussüsteemide ja õigusnormide kohta.

ARTIKKEL 19

Isikuandmete kaitse

Lepinguosalisel lepivad kokku vahetada arvamusi ja jagada teadmisi, et edendada isikuandmete kõrgetasemelist kaitset, toetudes kohaldatavatele rahvusvahelistele normidele, sealhulgas ELi, Euroopa Nõukogu ja muudele rahvusvahelistele dokumentidele.

ARTIKKEL 20

Ränne

1. Lepinguosalised kinnitavad veel kord, kui tähtis on teha koostööd oma territooriumide vaheliste rändevoojude juhtimisel. Koostöö tugevdamiseks võivad lepinguosalisel võimaluse korral alustada dialoogi rändega seotud vastastikust huvi pakkuvates küsimustes, võttes seejuures arvesse lõikes 2 osutatud konkreetsete vajaduste hinnangut. Lepinguosalised võivad vajaduse korral lisada rändeprobleemid oma majandus- ja sotsiaalarengu strateegiasse vastavalt sellele, kas ollakse rändajate jaoks päritolu-, transiit- ja/või sihtriik. Rändekoostöö võib vastavalt lepinguosaliste vahel kokku lepitud hõlmata muu hulgas suutlikkuse suurendamist ja tehnilist abi.

2. Lepinguosaliste koostöö on vajadustepõhine, toimub vastastikuse konsulteerimise teel ja selles keskendutakse järgmistele küsimustele:

- (a) rände algpõhjused;
- (b) abivajajatele rahvusvahelise kaitse andmisega seotud tavaid ja norme käsitlev arvamuste vahetus;
- (c) ebaseadusliku rände, rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise ning inimkaubanduse vastu võitlemise tõhusa ja ennetava poliitika kehtestamine, sealhulgas viisid, kuidas võidelda inimeste ebaseaduslikult üle piiri toimetajate ja inimkaubitsejate võrgustike vastu ja kaitsta sellise kaubanduse ohvreid;

- (d) riigis ebaseaduslikult viibivate isikute sobilikul, humaansel ja inimväärikal moel tagasisaatmine, sealhulgas nende vabatahtliku tagasipöördumise soodustamine ja selliste isikute tagasivõtmine vastavalt lõikele 3;
- (e) vastastikust huvi pakkuvad küsimused, mis käsitlevad viisaside ja reisidokumentide turvalisust;
- (f) vastastikust huvi pakkuvad küsimused piirihalduse valdkonnas.

3. Ebaseadusliku sisserände vältimiseks ja kontrollimiseks tehtava koostöö raames ning ilma et see piiraks vajadust kaitsta inimkaubanduse ohvreid, lepivad lepinguosalised täiendavalt kokku järgmises:

- (a) pärast isiku kodakondsuse kindlakstegemist kohustub Malaisia nõudmise korral ilma edasiste formaalsusteta, välja arvatud lõikes 4 osutatud tingimused, tagasi võtma kõik oma kodanikud, kes viibivad ebaseaduslikult ELi liikmesriigi territooriumil;
- (b) pärast isiku kodakondsuse kindlakstegemist kohustuvad kõik ELi liikmesriigid nõudmise korral ilma edasiste formaalsusteta, välja arvatud lõikes 4 osutatud tingimused, tagasi võtma kõik oma kodanikud, kes viibivad ebaseaduslikult Malaisia territooriumil.

4. Lõike 3 kohaldamiseks annavad ELi liikmesriigid ja Malaisia oma kodanikele viivitamata välja selleks vajalikud nõuetekohased reisidokumendid. Kui tagasivõetaval isikul puuduvad dokumendid või muud tõendid tema kodakondsuse kohta, küsitlevad Malaisia või asjaomase liikmesriigi pädevad diplomaatilised või konsulaaresindused isikut tema kodakondsuse kindlakstegemiseks. Käesolev artikkel ei piira lepinguosaliste kodakondsuse kindlaksmääramist käsitlevate õigusnormide kohaldamist.

5. Kui üks lepinguosalistest peab seda vajalikuks, räägivad lepinguosalisel omavahel läbi ELi ja Malaisia lepingu asjus, millega reguleeritakse erikohustusi tagasivõtmisel, sealhulgas kohustust võtta tagasi teiste riikide kodanikke, kellele üks lepinguosalistest on välja andnud kehtiva elamisloa või kes on sisenenud ühe lepinguosalise territooriumile otse teise lepinguosalise territooriumilt.

ARTIKKEL 21

Konsulaarkaitse

Malaisia on nõus, et tema territooriumil esindatud ELi liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaarasutused pakuvad oma liikmesriigi kodanikega samadel tingimustel kaitset ka selliste ELi liikmesriikide kodanikele, kellel ei ole Malaisias alalist esindust, mis pakuks konkreetsel juhul konsulaarkaitset.

ARTIKKEL 22

Ebaseaduslikud uimastid

1. Lepinguosalised teevad koostööd, et tagada pädevate asutuste, sealhulgas vajaduse korral tervishoiu-, õiguskaitse-, tolli- ja siseküsimuste sektorite asutuste tegevuse tõhusa kooskõlastamise kaudu tasakaalustatud lähenemisviis vähendamaks ebaseaduslike uimastite pakkumist, nendega kaubitsemist ja nende nõudlust ning negatiivseid tagajärgi, mida uimastite kuritarvitamine avaldab isikutele ja ühiskonnale tervikuna, ning saavutamaks lähteainete kõrvaletoometamise tõhusama tõkestamise.
2. Lepinguosalised lepivad kokku nende eesmärkide saavutamisel tehtava koostöö vahendites. Meetmed tuginevad ühiselt kokkulepitud põhimõtetele, milles võetakse arvesse kohaldatavaid rahvusvahelisi konventsioone, 10. juunil 1998 ÜRO Peaassamblee narkootikumidele pühendatud kahekümnendal eriistungjärgul vastu võetud poliitilist avaldust ja avaldust, milles käsitletakse juhiseid narkootikumide nõudluse vähendamiseks, ning 2009. aasta märtsis ÜRO narkootikumide komisjoni 52. istungjärgul vastu võetud poliitilist avaldust ja tegevuskava rahvusvahelise koostöö kohta, mis on suunatud integreeritud ja tasakaalustatud strateegia väljatöötamisele ülemaailmse uimastiprobleemiga võitlemiseks.
3. Lepinguosalised vahetavad teadmisi sellistes valdkondades nagu õigusaktide ja poliitika kavandamine, riiklike asutuste ja teabekeskuste loomine, personali koolitamine, uimastitega seotud teadustöö ning narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseaduslikul tootmisel kasutatavate lähteainete leviku tõkestamine.

ARTIKKEL 23

Organiseeritud kuritegevus ja korrupsioon

Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad koostööd võitluses organiseeritud kuritegevuse, majandus- ja finantskuritegevuse ning korrupsiooni vastu. Sellise koostöö eesmärk on rakendada asjakohaseid rahvusvahelisi akte, mille osalised nad on, nagu ÜRO rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise konventsioon ja seda täiendavad protokollid ning ÜRO korrupsioonivastane konventsioon.

ARTIKKEL 24

Rahapesu ja terrorismi rahastamine

1. Lepinguosalised lepivad kokku vajaduses teha jõupingutusi ja koostööd, et vältida oma rahandussüsteemide, sealhulgas finantseerimisasutuste ja teatavate rahandusega mitteseotud ettevõtete ja ametikohtade kasutamist terrorismi rahastamiseks ning kuritegelikul teel saadud tulu pesemiseks, ning võidelda sellise kasutusviisi vastu.
2. Lepinguosalised lepivad kokku, et lõike 1 raames tehtav koostöö võimaldab vahetada teavet lepinguosaliste vastavate õigusnormide ning selliste asjakohaste rahvusvaheliste normide raamistikus nagu rahapesuvastase töökonna poolt kehtestatud normid rahapesu ja terrorismi rahastamise ärahoidmiseks ja nendega võitlemiseks.
3. Koostööd laiendatakse ka rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise suutlikkuse suurendamisele muu hulgas hea tava, teadmiste ja koolituste vahetamise kaudu vastavalt sellele, milles lepinguosalisel on kokku leppinud.

VI JAOTIS

KOOSTÖÖ MUUDES VALDKONDADES

ARTIKKEL 25

Inimõigused

1. Lepinguosaliselised lepivad kokku, et teevad koostööd ühiselt kokkulepitavates küsimustes inimõiguste edendamise ja kaitse alal.
2. Selline koostöö võib muu hulgas hõlmata järgmist:
 - (a) parima tava vahetamine rahvusvaheliste konventsioonide ratifitseerimise ja rakendamise, siseriiklikul tasandil tegevuskavade väljatöötamise ja rakendamise ning lepinguosaliste asjaomaste inimõigustega tegelevate riiklike asutuste ülesannete ja toimimise valdkonnas;
 - (b) inimõigustealane haridus;
 - (c) tõsiseltvõetava ja ulatusliku inimõigustealase dialoogi alustamine;
 - (d) koostöö asjaomaste inimõigustega tegelevate ÜRO asutuste raames.

ARTIKKEL 26

Finantsteenused

1. Lepinguosalised lepivad kokku, et suurendavad finantsteenustealast koostööd eesmärgiga kehtestada sarnasemad ühised eeskirjad ja normid ning parandada raamatupidamisarvestus-, auditeerimis-, järelevalve- ja regulatiivsüsteeme panganduses, kindlustuses ja muudes finantssektori allsektorites, sealhulgas islami finantsteenuste sektoris.
2. Lepinguosalised tunnustavad suutlikkuse suurendamise meetmete tähtsust nende eesmärkide saavutamisel.

ARTIKKEL 27

Majanduspoliitiline dialoog

Lepinguosalised lepivad kokku, et teevad koostööd majanduslike suundumusi ja majanduspoliitikat käsitleva teabevahetuse edendamiseks, samuti kogemuste jagamiseks majanduspoliitika valdkonnas piirkondliku majanduskoostöö ja integratsiooni raames.

ARTIKKEL 28

Hea valitsemistava maksustamise valdkonnas

1. Lepinguosalised lepivad kokku koostöö tihendamises maksustamise valdkonnas. Lepinguosalised tunnistavad, et peavad oluliseks maksustamisvaldkonda käsitlevaid hea valitsemistava põhimõtteid, mis hõlmavad läbipaistvust, teabevahetust ja kahjulike maksutavade vältimist, ning kohustuvad neid rakendama kooskõlas rahvusvaheliste normidega eesmärgiga edendada ja arendada majandustegevust.
2. Lepinguosalised lepivad ka kokku, et teevad koostööd parandamaks suutlikkust, mis on seotud hea valitsemistavaga maksustamise valdkonnas, eesmärgiga suurendada pädevust ja teadmisi vastavalt ühiselt kokkulepitule.

ARTIKKEL 29

Tööstuspoliitika ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtjad

Lepinguosalised lepivad oma majanduspoliitikat ja eesmarke arvesse võttes kokku tööstuspoliitikaalase koostöö edendamises kõigis sobivates valdkondades, et parandada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) konkurentsivõimet muu hulgas järgmiselt:

- (a) vahetades teavet ja kogemusi, kuidas luua raamtingimusi VKEde konkurentsivõime parandamiseks;

- (b) soodustades ettevõtjatevahelisi kontakte, toetades ühisinvesteeringuid ning ühissettevõtete ja teabevõrgustike loomist, eeskätt ELi praeguste horisontaalprogrammide kaudu, stimuleerides partnerite vahel eelkõige tark- ja riistvara siirdeid;
- (c) andes teavet ja soodustades innovatsiooni ning vahetades head tava rahastamisvõimaluste vallas, sealhulgas mikro- ja väikeettevõtjate jaoks;
- (d) hõlbustades ja toetades lepinguosaliste erasektorite sellesisulist tegevust;
- (e) edendades ettevõtjate sotsiaalset vastutust ja aruandluskohustust ning säästvat tarbimist ja tootmist, sealhulgas vastutustundlikke äritavasid käsitleva parima tava vahetamise kaudu;
- (f) ühiste teadus- ja innovatsiooniprojektide kaudu ühiselt valitud tööstusharudes.

ARTIKKEL 30

Turism

1. Lepinguosalised püüavad parandada teabevahetust ja juurutada parimat tava, et tagada turismi tasakaalustatud ja kestlik areng.

2. Lepinguosalised lepivad kokku, et arendavad koostööd loodus- ja kultuuripärandi kaitsmise ja selle võimaluste ühtlustatud kasutamise, turismi negatiivse mõju vähendamise ja turismiäri positiivse ning kohalike kogukondade jätkusuutlikule arengule kaasaaitava panuse suurendamise vallas, muu hulgas ökoturismi arendamise teel, austades samal ajal kohalike ja põliselanike kogukondade väärikust ja huve, samuti turismimajandust käsitleva koolituse parandamise vallas.

ARTIKKEL 31

Infoühiskond

1. Tunnistades, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia on tänapäeva elus kesksel kohal ning on majandusliku ja sotsiaalse arengu jaoks äärmiselt oluline, üritavad lepinguosalised vahetada arvamusi oma kõnealuse valdkonna poliitika kohta, et edendada majanduslikku arengut.

2. Kõnealuse valdkonna koostöös võidakse muu hulgas keskenduda järgmisele:

- (a) osalemine dialoogis, mis käsitleb infoühiskonna eri tahke, eelkõige elektroonilise side valdkonna poliitikat ja õigusnorme, sealhulgas universaalteenuseid, litsentsimist ja üldlube, isikuandmete kaitset ning reguleerimisasutuste sõltumatust ja tõhusust;
- (b) teabe jagamine lepinguosaliste võrgustike ja teenuste ühendatuse ja koostalitlusvõime kohta;

- (c) teabe jagamine standardimise, vastavushindamiste ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat käsitleva teabe levitamise kohta;
- (d) teaduskoostöö edendamine lepinguosaliste vahel info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas;
- (e) koostöö digitaaltelevisiooni valdkonnas, sealhulgas kogemuste vahetamine digitaaltelevisiooni kasutuselevõtmise alal ja regulatiivsete tahkude kohta, ning parima tava jagamine spektri haldamise kohta;
- (f) info- ja kommunikatsioonitehnoloogia turvaaspektid, samuti küberkuritegevuse tõkestamine.

ARTIKKEL 32

Küberturvalisus

1. Lepinguosalised teevad küberturvalisusealast koostööd, vahetades teavet strateegiate, poliitika ja parima tava kohta kooskõlas siseriiklike õigusaktide ja rahvusvaheliste inimõigustealaste kohustustega.
2. Lepinguosalised edendavad küberturvalisusega seotud teabevahetust hariduse ja koolituse, teadlikkuse suurendamise algatuste, standardite kasutamise ning teadus- ja arendustegevuse valdkonnas.

ARTIKKEL 33

Audiovisuaalsektor ja meedia

Lepinguosalised kaaluvad audiovisuaal- ja meedia valdkonnas eri võimalusi soodustada asjaomaste asutuste töötajate vahetust, koostööd ja dialoogi. Lepinguosalised lepivad kokku, et peavad nimetatud valdkondades regulaarselt dialoogi.

VII JAOTIS

TEADUS-, TEHNOLOOGIA- JA INNOVATSIOONIKOOSTÖÖ

ARTIKKEL 34

Teadus, tehnoloogia ja innovatsioon

1. Lepinguosalised soodustavad, arendavad ja hõlbustavad koostööd vastastikust huvi ja kasu pakkuvates teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni valdkondades kooskõlas mõlema lepinguosalise õigusnormide ja strateegiatega.
2. Koostöövaldkonnad võivad hõlmata biotehnoloogiat, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat, küberturvalisust, tööstus- ja materjalitehnoloogiat, nanotehnoloogiat, kosmosetehnoloogiat, mereteadust ning taastuvenergiat.

3. Sellised koostöövormid võivad hõlmata järgmist:
 - (a) teabevahetus teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni ning poliitika ja programmide kohta;
 - (b) lepinguosaliste teadusringkondade, teaduskeskuste, ülikoolide ja tööstusharude vaheliste teaduspartnerluste strateegiline edendamine;
 - (c) teadlaste koolitamise ja liikuvuse edendamine.
4. Koostöö peaks põhinema vastastikkuse, õiglase kohtlemise ja vastastikuse kasu põhimõtetel ning tagama intellektuaalomandi nõuetekohase kaitse.
5. Lepinguosalised toetavad oma ülikoolide, teaduskeskuste ja tootmissektorite osalemist kõnealuses koostöös.
6. Lepinguosalised lepivad kokku üldsuse teadlikkuse suurendamises vastavatest programmidest ja koostööst teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni valdkonnas ning selliste programmide pakutavatest võimalustest.

ARTIKKEL 35

Keskkonnahoidlik tehnoloogia

1. Lepinguosalised lepivad kokku koostöös energeetika valdkonnas järgmistel eesmärkidel:

- (a) keskkonnahoidlike tehnoloogialahenduste kasutuselevõtu lihtsustamine sellistes sektorites nagu energeetika, hooned, veemajandus ja jäätmekäitlus ning transport;
- (b) keskkonnahoidliku tehnoloogia sektori suutlikkuse suurendamise edendamine, mis võib hõlmata õiguslike ja turupõhiste vahenditega seotud koostööd, nagu keskkonnahoidliku tehnoloogia rahastamine, keskkonnahoidlikud hanked ja ökomärgistamine vastavalt kokku lepitule;
- (c) üldsuse teavitamise ja teadlikkuse suurendamise edendamine keskkonnahoidliku tehnoloogia teemadel ning sellise tehnoloogia laiaulatusliku kasutamise soodustamine;
- (d) keskkonnatehnoloogia, -toodete ja -teenuste edendamine ja kasutamine.

2. Koostöö võib toimuda asjaomaste asutuste ja ametite vahelise dialoogi, teabevahetuse, personalivahetuse programmide, õppekülastuste, seminaride või õpikodade vormis.

ARTIKKEL 36

Energeetika

1. Lepinguosalised lepivad kokku, et süvendavad koostööd energeetika valdkonnas järgmistel eesmärkidel:
- (a) mitmekesistada energiavarustust, -kanaleid ja -allikaid eesmärgiga suurendada energiajulgeolekut, arendada välja uued kestlikud, innovaatilised ja taastuvad energialiigid, sealhulgas biokütused, biomass ja biogaas, tuule- ja päikeseenergia ning hüdroelektrijaamad, toetades samal ajal asjakohaste poliitikaraamistike ning transpordi- ja ülekandekanalite väljatöötamist;

- (b) edendada energiatõhusust energia tootmises, jaotamises ja lõppkasutuses;
- (c) soodustada tehnosiiret, mis on mõeldud energia kestlikuks tootmiseks ja tarbimiseks;
- (d) edendada koostööd, mis on seotud kliimamuutuste tagajärgede leevendamise ning nendega kohanemisega energeetika valdkonnas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames;
- (e) edendada selles valdkonnas suutlikkuse suurendamist ja investeeringute lihtsustamist.

2. Selleks nõustuvad lepinguosalisel võimalusel korral toetama mõlemale lepinguosalisele kasulikke kontakte ja ühisuuringuid, sealhulgas asjaomaste piirkondlike ja rahvusvaheliste raamistike kaudu. Viidates artiklile 39 ja 2002. aastal Johannesburgis toimunud üleilmse säästva arengu tippkohtumise järeldustele, märgivad lepinguosalisel vajadust käsitleda energiateenuste taskukohase juurdepääsu ja kestliku arengu vahelisi seoseid. Nimetatud meetmeid saab toetada koos üleilmsel säästva arengu tippkohtumisel loodud Euroopa Liidu energiaalgatusega.

ARTIKKEL 37

Transport

1. Lepinguosalisel lepivad kokku, et teevad aktiivset koostööd vastastikust huvi pakkuvates valdkondades. Koostöö hõlmab kõiki transpordiliike ja nende ühendusi ning selle raames keskendutakse kaupade ja reisijate liikumise lihtsustamisele, turvalisuse, julgeoleku ja keskkonnakaitse tagamisele, inimressursside arendamisele ning kaubanduse ja investeerimisvõimaluste suurendamisele.

2. Lennundussektoris on lepinguosaliste koostöö eesmärgid muu hulgas järgmised:

- (a) sidusal õiguslikul raamistikul põhinevate majandussuhete arendamine eesmärgiga lihtsustada ettevõtlust;
- (b) tehniliste ja õigusnormide lähendamine turvalisuse, julgeoleku, lennuliikluse korraldamise, majandusregulatsiooni ja keskkonnakaitse aspektides;
- (c) kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine;
- (d) vastastikust huvi pakkuvad projektid;
- (e) koostöö rahvusvahelistel foorumitel.

3. Meretranspordi sektoris on lepinguosaliste vahelise koostöö eesmärgid muu hulgas järgmised:

- (a) dialoog asjakohastel teemadel, nagu kaubanduslikel ja mittediskrimineerivatel alustel võimaldatav juurdepääs rahvusvahelisele mereveo turule ja kaubandusele, võrdse kohtlemise ja enamsoodustusrežiimi võimaldamine ELi liikmesriigi või Malaisia lipu all või nende kodanike või äriühingute opereeritavatele laevadele, samuti uksest ukseni transporditeenustega seotud küsimused, välja arvatud kabotaaž;

- (b) arvamuste ja asjakohastel juhtudel hea tava vahetamine turvalisust, julgeolekut, sealhulgas piraatluse ning merel toimuvate relvastatud röövidega võitlemist käsitlevate meetmete, ning asjaomastest rahvusvahelistest konventsioonidest tulenevate keskkonnakaitset käsitlevate menetluste, normide ja regulatsioonide vallas;
 - (c) koostöö rahvusvahelistel foorumitel, eelkõige kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise valdkonnas, samuti töötingimuste, hariduse, koolituse ning meremeeste diplomeerimise valdkonnas.
4. Lepinguosalised võivad uurida koostöövõimalusi ms tahes vastastikust huvi pakkuvates valdkondades.

ARTIKKEL 38

Haridus ja kultuur

1. Lepinguosalised lepivad kokku hariduse ja kultuuri vallas toimuva ja nende erinevusi vajalikul määral arvestava koostöö edendamises, et parandada vastastikust mõistmist ning teadmisi teineteise kultuurist. Selleks toetavad ja soodustavad lepinguosalised oma kultuuriasutuste tegevust.
2. Lepinguosalised püüavad võtta asjakohaseid meetmeid kultuurivahetuste edendamiseks, sealhulgas inimestevaheliste kontaktide arendamiseks, korraldavad ühisalgatusi mitmes kultuurivaldkonnas ning teevad koostööd kultuuripärandi säilitamisel seoses kultuurilise mitmekesisusega. Sellega seoses otsustavad lepinguosalised jätkata ka Aasia-Euroopa Fondi tegevuse toetamist.

3. Lepinguosalised lepivad kokku, et konsulteerivad teineteisega ja teevad koostööd asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel, eelkõige ÜRO Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsioonis (edaspidi „UNESCO“), et saavutada ühised eesmärgid ning edendada kultuurilist mitmekesisust ja kultuuripärandi kaitset. Lepinguosalised edendavad ja järgivad UNESCO kultuurilise mitmekesisuse ülddeklaratsiooni põhimõtteid.

4. Lepinguosalised edendavad lisaks sellele meetmeid ja programmide rakendamist kõrghariduse valdkonnas ning teadlaste liikuvuse ja koolitamise valdkonnas, sealhulgas programmi Erasmus+ ja Marie Skłodowska-Curie meetme raames. Kõnealuste programmide ja meetmetega toetatakse institutsioonidevahelist koostööd ja kõrgharidusasutuste vaheliste kontaktide loomist, julgustatakse tudengite, teadlaste, õppejõudude ja ekspertide liikuvust, edendatakse teabe ja teadmiste vahetust, toetatakse suutlikkuse suurendamist ning kvaliteedi parandamist õppetöös. Meetmed võivad hõlmata ka institutsioonilist koostööd selliste asutuste kaudu nagu Aasia-Euroopa Instituut.

ARTIKKEL 39

Keskkond ja loodusvarad

1. Tuletades meelde 1992. aastal Rio de Janeirois toimunud ÜRO keskkonna- ja arengukonverentsi, üleilmse säästva arengu tippkohtumise ja 2012. aastal Rio de Janeirois toimunud ÜRO säästva arengu konverentsi (Rio + 20) tulemusi ning tegevuskava aastani 2030, lepivad lepinguosalised kokku teha koostööd, et edendada keskkonna säilitamist ja parandamist kestliku arengu saavutamise nimel. Lepinguosalised võtavad käesoleva lepingu alusel toimivas tegevuses arvesse mitmepoolsete keskkonnaalaste lepingute rakendamist.

2. Lepinguosalised tunnistavad vajadust säilitada ja hallata loodusvarasid ja bioloogilist mitmekesisust, et tagada alus nii praeguste kui ka tulevaste põlvkondade arengule, eelkõige vastavalt bioloogilise mitmekesisuse konventsioonile ja ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsioonile. Lepinguosalised kohustuvad rakendama nimetatud konventsioonide alusel vastu võetud otsuseid, kasutades selleks muu hulgas strateegiaid ja tegevuskavu.

3. Lepinguosalised püüavad jätkata keskkonnakaitsealase koostöö süvendamist, sealhulgas piirkondlike programmide, hea tava vahetamise, poliitiliste ja õigusnormide teemaliste dialoogide, konverentside ning õpikodade raames, hõlmates eelkõige järgmist:

- (a) keskkonnateadlikkuse kasvatamine ja kõigi kohalike kogukondade keskkonnakaitse- ja kestliku arengu alases tegevuses osalemise suurendamine;
- (b) kliimamuutustest tulenevate probleemide lahendamine, eriti ökosüsteemidele avalduva mõju ja loodusvarade seisukohast;
- (c) lepinguosaliste suhtes siduvates kehtivates mitmepoolsetes keskkonnalasest lepingutes osalemise ja nende lepingute rakendamise seotud suutlikkuse suurendamise edendamine;
- (d) koostöö edendamine eesmärgiga kaitsta, säilitada ja säästvalt majandada metsaresse ning võidelda ebaseadusliku metsaraie ja sellega seotud kaubanduse vastu;
- (e) bioloogilise mitmekesisuse, sealhulgas ohustatud liikide, nende elupaiga ja geneetilise mitmekesisuse säilitamine ja säästev kasutamine, koostöö parandamine lepinguosalistele muret tekitavate invasiivsete võõrliikide asjus ning kahjustatud ökosüsteemide taastamine;

- (f) looduslike liikidega ebaseadusliku kauplemise tõkestamine ja sellevastaste tõhusate meetmete võtmine;
- (g) ohtlike jäätmete ja muude jäätmete ning osooni kahandavate ainete ebaseadusliku üle piiri toimetamise ärahoidmine;
- (h) ranna- ja merekeskkonna kaitsmise ja säilitamise parandamine ning mereressursside kestliku kasutamise edendamine;
- (i) välisõhu kvaliteedi parandamine, jäätmete, veeressursside ning kemikaalide keskkonnahoidlik käitlemine ning kestliku tarbimise ja tootmise edendamine;
- (j) mulla kaitsmise ja säilitamise ning maa kestliku majandamise edendamine;
- (k) kaitstud alade kindlaksmääramise ning ökosüsteemide ja looduslike alade kaitsmise edendamine, samuti rahvusparkide tõhus haldamine, võttes nõuetekohaselt arvesse neil aladel või nende läheduses elavaid kohalikke ja põliselanike kogukondi;
- (l) tõhusa koostöö edendamine bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokollis raames;
- (m) selliste vabatahtlike kestlikkuse tagamise kavade väljatöötamise ja kasutamise edendamine nagu õiglase ja eetilise kaubanduse kavad, samuti ökomärgised ning sertifitseerimiskavad.

4. Lepinguosalised soodustavad vastastikust juurepääsu nende valdkondade programmidele vastavalt nende programmide eritingimustele.

5. Lepinguosalised lepivad kokku süvendada koostööd kliimamuutuste tagajärgede leevendamiseks ning nendega kohanemiseks ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames.

ARTIKKEL 40

Põllumajandus, loomakasvatus, kalandus ja maaelu areng

Lepinguosalised lepivad kokku soodustada dialoogi ja edendada koostööd põllumajanduse, loomakasvatuse ja kalanduse, sealhulgas vesiviljeluse, ning maaelu arengu valdkonnas.

Lepinguosalised vahetavad teavet järgmistes valdkondades:

- (a) põllumajanduspoliitika, põllumajanduse väljavaated rahvusvahelisel tasandil ning geograafilised tähised üldisemalt;
- (b) võimalused hõlbustada taimede, loomade, veeloomade ja nende saadustega kauplemist;
- (c) loomade heaoluga seotud strateegiad;
- (d) maapiirkondade arengupoliitika, sealhulgas suutlikkuse suurendamist käsitlevad programmid ning maapiirkondade ühistuid ja maapiirkondade toodete edendamist käsitlev parim tava;
- (e) taimede, loomade ja vesiviljelustoodete kvaliteedi poliitika;

- (f) kestliku ja keskkonnasõbraliku põllumajanduse, agrotööstuse ning biotehnoloogia siirde arendamine;
- (g) sordikaitse, seemnetehnoloogia, saagikuse suurendamine, alternatiivsed viljakasvatustehnoloogia lahendused, sealhulgas põllumajanduslik biotehnoloogia;
- (h) põllumajanduse ja loomakasvatuse valdkonna andmebaaside väljatöötamine;
- (i) koolitamine põllumajanduse, veterinaaria ja kalanduse, sealhulgas vesiviljeluse valdkonnas;
- (j) kestliku ja vastutustundliku pikaajalise merendus- ja kalanduspoliitika, sealhulgas ranniku- ja avamereressursside säilitamise ja haldamise toetamine;
- (k) jõupingutuste edendamine ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüügi ning sellega seotud kaubanduse ennetamiseks ja tõkestamiseks.

ARTIKKEL 41

Tervishoid

1. Lepinguosalised lepivad kokku teha tervishoiualaste tingimuste parandamiseks tervishoiusektoris koostööd, mis hõlmab muu hulgas ennetavat meditsiini, peamisi nakkushaigusi ja muid terviseohte, nagu mittenakkuslikud haigused, samuti rahvusvahelisi tervishoiualaseid lepinguid.

2. Koostööd tehakse peamiselt järgmistes vormides:
 - (a) teabevahetus ja koostöö terviseohtude, näiteks linnugripi ja gripipandeemiate ning muude peamiste nakkushaiguste varajaseks ennetamiseks;
 - (b) vahetused, stipendiumid ja koolitusprogrammid;
 - (c) rahvusvaheliste tervishoiukokkulepete, näiteks Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) rahvusvaheliste tervishoiueeskirjade ja Maailma Terviseorganisatsiooni tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni täieliku ja õigeaegse rakendamise edendamine.

ARTIKKEL 42

Tööhõive ja sotsiaalküsimused

1. Lepinguosalised lepivad kokku elavdada koostööd tööhõive- ja sotsiaalvaldkonnas, sealhulgas piirkondliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse, tööohutuse ja tervishoiu, soolise võrdõiguslikkuse ning inimväärse töö valdkonnas, et tugevdada üleilmastumise sotsiaalset mõõdet.

2. Lepinguosalised kinnitavad veel kord vajadust toetada kõigile kasulikku üleilmastumisprotsessi ning edendada täielikku ja tootlikku tööhõivet ja inimväärset tööd, millel on oluline osa kestlikus arengus ja vaesuse vähendamisel ning mida on toetatud ÜRO Peaassamblee resolutsiooniga nr 60/1 (2005), 5. juulil 2006. aastal toimunud ÜRO majandus- ja sotsiaalnõukogu kõrgetasemelisel kohtumisel vastuvõetud ministrite deklaratsiooniga ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 2008. aasta deklaratsiooniga sotsiaalse õigluse kohta. Lepinguosalised võtavad arvesse üksteise majandusliku ja sotsiaalse olukorra iseärasusi ja erinevusi.

3. Lepinguosalised kinnitavad veel kord oma tahet austada, edendada ja rakendada rahvusvaheliselt tunnustatud töö- ja sotsiaalõiguse põhinorme, mis on sätestatud eelkõige ILO 1998. aasta tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsioonis, ning rakendada nende suhtes siduvaid kehtivaid ILO deklaratsioone. Lepinguosalised teevad koostööd ja vahetavad teavet kokku lepitud asjaomaste tööhõive- ja töajõuküsimuste kohta.

4. Koostöö võib toimuda muu hulgas vastastikusel kokkuleppel põhinevate eriprogrammide ja projektide kaudu, samuti dialoogi, koostöö ja algatuste kaudu ühist huvi pakkuvatel teemadel kahe- või mitmepoolsel tasandil, näiteks ASEMi, ELi ja ASEANi dialoogi ning ILO raames.

ARTIKKEL 43

Statistika

Lepinguosalised lepivad kokku, et lisaks liidu ja ASEANi vahel praegu toimuvale statistikakoostööle ning kooskõlas oma õigusnormide ja strateegiatega edendatakse statistilise suutlikkuse suurendamist ja statistiliste meetodite ja tegevuspraktika ühtlustamist, sealhulgas statistiliste andmete kogumist ja levitamist nii, et oleks võimalik kasutada mõlemale poolele vastuvõetaval viisil statistikat, mis käsitleb rahvamajanduse arvepidamist, välismaiseid otseinvesteeringuid, kaupade ja teenustega kauplemist ja üldisemalt käesoleva lepinguga hõlmatud, ühiselt kokkulepitud valdkondi, mille andmeid on võimalik koguda, töödelda, analüüsida ja levitada.

ARTIKKEL 44

Kodanikuühiskond

Lepinguosalised tunnistavad kodanikuühiskonna organisatsioonide ja akadeemiliste asutuste rolli käesoleva lepingu raames toimuva koostöö toetamisel ja nende võimalikku panust sellesse ning edendavad kooskõlas oma vastavate õigusnormide ja strateegiatega võimalikult ulatuslikult nende organisatsioonide ja asutustega peetavat dialoogi ja nende sisulist osalust asjaomastes koostöövaldkondades.

ARTIKKEL 45

Avalik haldus

Lepinguosalised lepivad kokku teha koostööd suutlikkuse suurendamiseks avaliku halduse valdkonnas. Selles valdkonnas toimuv koostöö võib hõlmata juhtimismeetodeid, teenuste osutamist, institutsioonilise suutlikkuse suurendamist ja läbipaistvust käsitleva parima tava vahetamist.

ARTIKKEL 46

Katastroofide ohjamine

1. Lepinguosalised tunnistavad vajadust minimeerida looduslike ja inimtegevusest tingitud katastroofide mõju. Lepinguosalised kinnitavad ühist pühendumust ennetus-, leevendus-, valmisoleku-, reageerimis- ja taastamise meetmete edendamisele, et suurendada oma ühiskonna ja taristu vastupanuvõimet, ning võimaluse korral kahe- ja mitmepoolsele koostööle nimetatud eesmärkide saavutamise toetamiseks.

2. Koostöö võib muu hulgas toimuda järgmises vormis:

- (a) katastroofide ohjamist käsitleva hea tava jagamine;
- (b) suutlikkuse suurendamine;

(c) teabe jagamine;

(d) üldsuse teadlikkuse ja üldiste teadmiste edendamine.

3. Lõikes 2 osutatud koostöö võib hõlmata katastroofiabi ja hädaabi käsitleva teabe jagamist, võttes arvesse nii ELi hädaolukordadele reageerimise koordineerimiskeskuse kui ka ASEANi humanitaarabi koordineerimiskeskuse tööd.

VIII JAOTIS

KOOSTÖÖVAHENDID

ARTIKKEL 47

Koostööressursid

Lepinguosalised lepivad kokku, et eraldavad käesoleva lepinguga hõlmatud valdkondades seatud koostööeesmärkide täitmiseks vajalikud vahendid, sealhulgas rahalised vahendid, niivõrd kui nende kummagi ressursid ja õigusnormid seda võimaldavad. Koostöö võib vajaduse korral hõlmata muu hulgas suutlikkuse suurendamise ja tehnilise koostöö algatusi, ekspertide vahetust, uuringute korraldamist ning muud lepinguosaliste vahel kokku lepitud tegevust.

ARTIKKEL 48

Finantsabi ja -huvid

1. Lepinguosalised rakendavad käesoleva lepingu raames eraldatud ELi finantsabi kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega ja teevad koostööd oma finantshuvide kaitsmisel.
2. Lepinguosalised võtavad asjakohaseid meetmeid, et ennetada pettusi, korrupsiooni ja muud ebaseaduslikku tegevust, mis mõjutab nende finantshuve, ning võidelda nende vastu kooskõlas oma vastavate õigusnormidega. Need meetmed hõlmavad teabevahetust ja vastastikust haldusabi. Euroopa Pettustevastane Amet ja Malaisia pädevad ametiasutused võivad leppida kokku täiendavas koostöös pettustevastase võitluse valdkonnas.

ARTIKKEL 49

Koostöömeetmetest tulenevad intellektuaalomandi õigused

Käesoleva lepingu alusel võetavatest koostöömeetmetest tulenevad intellektuaalomandi õigused on kaitstud ja nende õiguskaitse on tagatud kooskõlas lepinguosalise õigusnormidega ning vastavate rahvusvaheliste lepingutega, mille osalised mõlemad lepinguosalised on. See ei piira ühegi kehtiva või tulevikus sõlmitava eraldi koostöölepingu erisätete rakendamist.

IX JAOTIS

INSTITUTSIOONILINE RAAMISTIK

ARTIKKEL 50

Ühiskomitee

1. Lepinguosalised lepivad kokku, et moodustavad käesoleva lepingu alusel ühiskomitee, mis koosneb kummagi lepinguosalise asjakohastest kõrgetasemelistest esindajatest ja mille ülesanne on

- (a) tagada käesoleva lepingu nõuetekohane toimimine ja rakendamine;
- (b) määrata kindlaks prioriteedid lepingu eesmärkide saavutamiseks;
- (c) anda soovitusi käesoleva lepingu eesmärkide saavutamise edendamiseks;
- (d) lahendada vastavalt artiklile 53 vajaduse korral lepingu tõlgendamisel, rakendamisel või kohaldamisel tekkivad erimeelsused;
- (e) vaadata vastavalt artiklile 53 läbi kogu mõlema lepinguosalise esitatud teave kohustuste täitmata jätmise kohta ja pidada teise lepinguosalisega konsultatsioone, et leida mõlemat lepinguosalist rahuldav lahendus;

(f) tagada artikli 52 lõike 2 kohaste erikokkulepete rakendamine.

2. Ühiskomitee koguneb tavaliselt vähemalt iga kahe aasta tagant vaheldumisi Malaisias ja Brüsselis, vastastikusel kokkuleppel kindlaks määratud kuupäeval. Lepinguosaliste kokkuleppel võidakse kokku kutsuda ka ühiskomitee erakorralisi koosolekuid. Ühiskomitee eesistujaks on lepinguosalised vaheldumisi. Ühiskomitee koosolekute päevakord määratakse kindlaks lepinguosaliste kokkuleppel.

3. Ühiskomitee võib moodustada spetsiaalseid töörühmi, kes abistavad teda tema ülesannete täitmisel. Töörühmad esitavad igal ühiskomitee koosolekul komiteele oma tegevuse kohta põhjaliku aruande.

4. Ühiskomitee võtab vastu oma töökorra.

X JAOTIS

LÖPPSÄTTED

ARTIKKEL 51

Teabe avaldamine

1. Käesolevas lepingus sätestatud ei tõlgendata nii, et see kohustaks kumbagi lepinguosalist esitama teavet, mille avaldamist peetakse oluliste julgeolekuhuvidega vastuolus olevaks.

2. Lepinguosalised tagavad käesoleva lepingu raames jagatud teabe nõuetekohase kaitse, mis on kooskõlas üldsuse huviga teabele juurde pääseda ning nende vastavate õigusnormidega.

ARTIKKEL 52

Muud kokkulepped

1. Käesolev leping ei mõjuta selliste kohustuste kohaldamist või täitmist, mille lepinguosalised on võtnud kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide vastu.

2. Lepinguosalised võivad käesolevat lepingut täiendada, sõlmides erikokkuleppeid käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluvates koostöövaldkondades. Sellised erikokkulepped on käesoleva lepinguga reguleeritud üldiste kahepoolsete suhete lahutamatu osa ja moodustavad osa ühisest institutsioonilisest raamistikust.

ARTIKKEL 53

Kohustuste täitmine

1. Lepinguosaliste vahel lepingu tõlgendamisel, rakendamisel või kohaldamisel tekkivad erimeelsused lahendatakse rahumeelselt ühiskomitees peetavate konsultatsioonide või läbirääkimiste käigus, ilma kolmandate isikute või rahvusvahelise kohtu poole pöördumata.

2. Kui üks lepinguosalistest leiab, et teine lepinguosaline ei ole täitnud käesolevast lepingust tulenevat kohustust, teavitab ta sellest teist lepinguosalist. Lepinguosalisel peavad konsultatsioone, et leida probleemile vastastikku rahuldav lahendus. Sellised konsultatsioonid toimuvad ühiskomitee egiidi all. Juhul kui ühiskomitee ei suuda leida probleemile vastastikku rahuldavat lahendust, võib teavitav lepinguosaline võtta asjakohaseid meetmeid. Käesoleva lõike tähenduses hõlmavad „asjakohased meetmed“ ühiskomitee soovitatud meetmeid või käesoleva lepingu kohaldamise osalist või täielikku peatamist.

3. Kui üks lepinguosalistest leiab, et teine lepinguosaline ei ole täitnud artikli 1 lõikes 1 ja artikli 7 lõikes 1 olulise osana kirjeldatud kohustust, teatab ta sellest ning kavandatavatest asjakohastest meetmetest viivitamata teisele lepinguosalisele. Teavitav lepinguosaline teatab ühiskomiteele vajadusest korraldada asjas kiireloomuline konsultatsioon. Juhul kui ühiskomitee ei suuda leida 15 päeva jooksul alates konsultatsiooni alustamisest ning hiljemalt 30 päeva jooksul alates probleemist teavitamisest vastastikku rahuldavat lahendust, võib teavitav lepinguosaline võtta asjakohaseid meetmeid. Käesoleva lõike tähenduses hõlmavad „asjakohased meetmed“ ühiskomitee soovitatud meetmeid või käesoleva lepingu või mis tahes erikokkuleppe kohaldamise osalist või täielikku peatamist artikli 52 lõike 2 tähenduses.

4. Asjakohased meetmed on proportsionaalsed käesoleva lepingu kohaste kohustuste täitmata jätmisega ega mõjuta käesolevast lepingust tulenevate ja vastava olukorraga mitteseotud muude kohustuste täitmise jätkumist. Asjakohase meetme valimisel tuleb eelistada sellist meetet, mis häirib käesoleva lepingu või artikli 52 lõike 2 kohase erikokkuleppe toimimist kõige vähem.

ARTIKKEL 54

Hõlbustamine

Et hõlbustada käesoleva lepingu raames tehtavat koostööd, lepivad lepinguosalised kokku, et annavad kooskõlas oma vastavate õigusnormidega koostööd ellu viivate ametnike ja ekspertide käsutusse nende ülesannete täitmiseks vajaliku vahendid.

ARTIKKEL 55

Territoriaalne kohaldatavus

Käesolevat lepingut kohaldatakse ühelt poolt nende territooriumide suhtes, kus kohaldatakse ELi lepingut ja ELi toimimise lepingut nendes lepingutes sätestatud tingimustel, ja teiselt poolt Malaisia territooriumi suhtes.

ARTIKKEL 56

Lepinguosaliste määratlus

Käesolevas lepingus tähistab mõiste „lepinguosalised“ ühelt poolt liitu või selle liikmesriike või liitu ja selle liikmesriike, kooskõlas nende vastavate pädevustega, ning teiselt poolt Malaisia valitsust.

ARTIKKEL 57

Lepingu edasiarendamine ja muudatused

1. Kumbki lepinguosaline võib esitada kirjalikult ettepanekuid koostöö ulatuse laiendamise või käesoleva lepingu sätete muutmise kohta.
2. Koostöö ulatuse laiendamist käsitlevates ettepanekutes võetakse arvesse käesoleva lepingu või artikli 52 lõikes 2 osutatud erikokkulepete kohaldamisel või rakendamisel saadud kogemusi.
3. Koostöö ulatust laiendatakse või käesolevat lepingut muudetakse vastastikuse kirjaliku kokkuleppega, lisalepingute või -protokollide või lepinguosaliste vahel kokku lepivate asjakohaste dokumentidega.
4. Sellised lisalepingud, -protokollid või asjakohased dokumendid jõustuvad lepinguosaliste vahel kokku lepitud kuupäeval ning need on käesoleva lepingu lahutamatu osa.

ARTIKKEL 58

Jõustumine ja kehtivus

1. Käesolev leping jõustub sellele kuupäevale järgneva teise kuu esimesel päeval, mil viimane lepinguosaline on teatanud vajalike juriidiliste menetluste lõpuleviimisest.

2. Käesolev leping kehtib viis aastat. Leping pikeneb automaatselt ühe aasta kaupa, kui üks lepinguosaline ei teata teisele lepinguosalisele kuus kuud enne aastase perioodi lõppu kirjalikult oma kavatsusest käesolevat lepingut mitte pikendada.

3. Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu lõpetada, edastades teisele lepinguosalisele kirjaliku teate. Leping lõpeb kuus kuud pärast seda, kui teine lepinguosaline on teate kätte saanud.

ARTIKKEL 59

Teated

Artikli 58 kohased teated esitatakse vastavalt Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadile ja Malaisia välisministeeriumile.

ARTIKKEL 60

Autentne tekst

Käesolev leping koostatakse kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi, ungari ja malai keeles, kusjuures kõik nimetatud tekstid on võrdselt autentset. Eriarvamuste esinemisel käesoleva lepingu tõlgendamisel suunatakse küsimus ühiskomiteele.

Sõlmitud [kuupäev] [kuu] kahe tuhande ... aastal [koht]

BELGIA KUNINGRIIGI NIMEL

BULGAARIA VABARIIGI NIMEL

TŠEHHI VABARIIGI NIMEL

TAANI KUNINGRIIGI NIMEL

SAKSAMAA LIITVABARIIGI NIMEL

EESTI VABARIIGI NIMEL

IIRIMAA NIMEL

KREEKA VABARIIGI NIMEL

HISPAANIA KUNINGRIIGI NIMEL

PRANTSUSE VABARIIGI NIMEL

HORVAATIA VABARIIGI NIMEL

ITAALIA VABARIIGI NIMEL

KÜPROSE VABARIIGI NIMEL

LÄTI VABARIIGI NIMEL

LEEDU VABARIIGI NIMEL

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIGI NIMEL

UNGARI NIMEL

MALTA VABARIIGI NIMEL

MADALMAADE KUNINGRIIGI NIMEL

AUSTRIA VABARIIGI NIMEL

POOLA VABARIIGI NIMEL

PORTUGALI VABARIIGI NIMEL

RUMEENIA NIMEL

SLOVEENIA VABARIIGI NIMEL

SLOVAKI VABARIIGI NIMEL

SOOME VABARIIGI NIMEL

ROOTSI KUNINGRIIGI NIMEL

EUROOPA LIIDU NIMEL

MALAISIA VALITSUSE NIMEL